

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/30/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512201337
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Szárazová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2012:8512201337.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Miriam Szárazovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpeného SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, proti žalovanej V. X., nar. X.X.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX W., o zaplatenie 331,94 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd žalovanej náhradu trov konania **nepriznáva**.

odôvodnenie:

Podanou žalobou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur, podľa dodatku k zmluve o pripojení č. XXXXXXXX zo dňa 29.10.2007, ktorú so žalovanou uzavrel právny predchodca žalobcu, zaplatenia úroku z omeškania z dlžnej sumy vo výške 9,50 % ročne od 5.4.2009 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Následne svojím podaním zo dňa 16.7.2012 žalobca upravil petič návrhu v časti úroku z omeškania tak, že žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 9,50 % z dlžnej sumy od 6.4.2009 do zaplatenia.

Predmetom plnenia bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby pr. predchodcom žalobcu žalovanej. Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. Povinnosťou žalovanej bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči pr. predchodcovi žalobcu uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve - dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane pr. predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nespĺnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s pr. predchodcom žalobcu. V uvedenom prípade je teda žalovaná sankciovaná zato, že nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jej SIM-karta/koncové zariadené vypojené z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM-karty/koncového zariadenia žalovanej), čím by žalovaná prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok pr. predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón/koncové zariadenie za zľavnenú cenu. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúru č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 5.4.2009 vo výške 331,94 eur. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaná, teda vo vzťahu k žalobcovi dostala do omeškania v zmysle § 517 ods. 2 a nasl. Občianskeho zákonníka a žalobca si uplatnil aj nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov vo výške 9,50 % ročne zo sumy 331,94 eur od 5.4.2009 do zaplatenia. Súčasne s

podanou žalobou žalobca predložil súdu listiny a to zmluvu o pripojení zo dňa 29.10.2007, dodatok k zmluve o pripojení zo dňa 29.10.2007, faktúru v zmysle ktorej si uplatňuje žalobný nárok, všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s.

Súd poučil účastníkov konania o procesných a právach a povinnostiach uznesením č.k. 6C/30/2012-22 zo dňa 21.6.2012 a v rámci prípravy na pojednávanie vyzval žalobcu, aby súdu oznámil na základe akých porušení zmluvných povinností bola žalovanej uložená zmluvná pokuta a na preukázanie týchto skutočností predložil súdu dôkazy. Súd zároveň zaslal žalovanej žalobný návrh na vyjadrenie.

Žalobca dňa 19.7.2012 doručil súdu svoje vyjadrenie zo dňa 16.7.2012. Vo svojom vyjadrení žalobca upravil petit žalobného návrhu v časti úroku z omeškania, ktorý žiadal priznať od 6.4.2009 do zaplatenia a taktiež zaujal právne stanovisko k zmluvnej pokute. Uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovanej, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol pr. predchodca žalovanej. Pr. predchodca poskytol žalovanej telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson W580i za cenu 1 Sk (0,03 eur) s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení bola 7.790,- Sk (258,58 eur). Žalovaná teda nebola sankcionovaná len za to, že nezaplatila splatné faktúry, ale predovšetkým zato, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, preto bola jej SIM-karta vypojená z prevádzky, čím žalovaná porušila svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, kedy by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok pr. predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón za zľavnenú cenu. Ďalej žalobca uviedol, že zmluvná pokuta v tomto prípade plní funkciu satisfakčnú a zároveň aj funkciu preventívnu. Podľa názoru žalobcu funkcia zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku spočíva predovšetkým v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti a potom včas a riadne splnil. Táto hrozba musí byť dostatočne kvantifikovaná nato, aby svoj účel splnila. Má zato, že je potrebné posudzovať otázku prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty v čase, kedy vznikal zmluvný vzťah medzi pr. predchodcom žalobcu a žalovaným. Žalobca uviedol, že žalovaná mala možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty a to tým, že mala možnosť výberu, do akého zmluvného vzťahu s pr. predchodcom žalobcu vstúpi. Mala teda možnosť výberu medzi zmluvou o pripojení bez kúpy akciového mobilného telefónu alebo zmluvy o pripojení s kúpou akciového mobilného telefónu. Nie je pravdou, že by žalovaná nemala možnosť výšku zmluvnej pokuty ovplyvniť. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/39/2012. Ďalej pr. zástupca žalobcu poukázal na § 3a ods. 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., v zmysle ktorého sa za primeranú považuje sankcia do výšky poskytnutej hodnoty peňažných prostriedkov, pričom ak sankcie dosiahnu hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov je možné ako sankciu ďalej len uplatňovať úroky z omeškania v zmysle tohto nariadenia. Teda žalobca si v uvedenom prípade neuplatňuje zmluvnú pokutu až v takej výške, ako by mu v prípade ust. § 3a nariadenia vlády SR umožňovalo a z toho dôvodu sa domnieva, že ním uplatnená zmluvná pokuta nemôže byť neprijateľná, pokiaľ samotný zákonodarca určil, že sankcia môže byť ešte vyššia. Žalobca ďalej žiadal, že ak v prípade, ak by aj súd neuznal jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že pr. predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia a teda má žalobca nárok na náhradu škody od žalovaného vo vyššie uvedenej sume dotácie poskytnutej žalobcom žalovanému na nákup mobilného zariadenia.

Vo svojom podaní zo dňa 1.10.2012 sa žalobca vyjadril k výzve súdu, aby oznámil, na základe akých porušení zmluvných povinností bola žalovanej uložená zmluvná pokuta a aby na preukázanie týchto skutočností predložil tunajšiemu súdu dôkazy. Uviedol, že žalovanej bola uložená zmluvná pokuta vo výške 331,94 eur z dôvodu nesplnenia si povinnosti vyplývajúcej z č. 1 písm. b/ dodatku k zmluve o pripojení, a to záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb. Išlo konkrétne o neuhradenie nasledovných faktúr: faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 5.1.2008 vo výške 2.796,- Sk, faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 5.2.2008 vo výške 1.754,50,- Sk, faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 5.3.2008 vo výške 2.827,- Sk, faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 5.4.2008 vo výške 50,- Sk.

Súd vo veci vytýčil pojednávanie na deň 4.10.2012. Žalobca a pr. zástupcu žalobcu ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní a žiadali, aby súd rozhodol vo veci aj bez ich prítomnosti. Žalovaná sa na pojednávanie nedostavila, k žalobe sa žiadnym spôsobom nevyjadřila. Vzhľadom na túto skutočnosť súd prejednal vec v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, zmluvou o pripojení č. XXXXXXXX zo dňa 29.10.2007 (ďalej iba „zmluva o pripojení“) a k nej pripojeným dodatkom zo dňa 29.10.2007, faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.3.2009, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T - Mobile Slovensko, a.s. (ďalej iba „všeobecné podmienky“), podaním právneho zástupcu žalobcu zo dňa 16.7.2012 a k nemu pripojenými listinami a cenníkom telefónov, podaním právneho zástupcu žalobcu zo dňa 1.10.2012 a k nemu pripojenými faktúrami, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou dňa 29.10.2007 zmluvu o pripojení č. XXXXXXXX, na základe ktorej vypožičal žalovanému SIM kartu k tel. č. XXXXXXXXXXXX a odpredal za cenu 0,03 eur žalovanému mobilný telefón Sony Ericsson W580i. Žalovaná sa zaviazala riadne a včas platiť cenu služieb podniku podľa zvoleného programu služieb (100viac) a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, siete spoločnosti T-Mobile, a.s. platným cenníkom služieb spoločnosti T-Mobile, a.s. a dodatkom k zmluve o pripojení. Zároveň si účastníci dohodli, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka - žalovanej (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 dodatku k zmluve o pripojení alebo v čl. 3 bod 3.5. všeobecných podmienok alebo čl. 5 bod 5.2. písm. a/ až c/ všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM-karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku, teda zmluvnú pokutu vo výške 15.000,- Sk s DPH. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa dodatku k zmluve o pripojení nezaniká právo podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinností, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty. V tabuľke č. 1 dodatku k zmluve o pripojení si účastníci zmluvy dohodli zmluvnú pokutu vo výške 10.000,- Sk (331,94 eur) viazanosť po dobu 24 mesiacov. Pr. predchodca žalobcu poskytol žalovanému mobilný telefón značky Sony Ericsson W580i a to za zníženú kúpnu cenu v sume 1 Sk (0,03 eur) vrátane DPH.

Žalovaná doposiaľ pr. predchodcovi žalobcu nezaplatila faktúru č. XXXXXXXXXXXX, ktorou si uplatnil zmluvnú pokutu za nezaplatenie zmluvnej povinnosti.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a/ zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b/ zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnuté druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v

zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka (OZ), ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na čas právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a OZ, v znení zákona č. 568/2007 Z.z., neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinností vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 OZ, účinného k 29.10.2007, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 OZ, účinného k 29.10.2007, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a/ má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b/ dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c/ vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d/ vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e/ umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f/ umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g/ oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodu vhodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h/ prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

i/ umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j/ určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Podľa § 54 OZ účinného k 29.10.2007, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa bodu 2 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 29.10.2007 uzavretej medzi pr. predchodcom žalobcu a žalovanou sa účastník, teda žalovaná zaväzuje, že po dobu viazanosti uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku nepožiadá o vypojenie SIM-karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinností zo strany účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM-karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď zmluvy o pripojení zo strany účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty, alebo krádeže SIM-karty, ako aj odstúpenie účastníka od zmluvy o pripojení z iného dôvodu, než je porušenie povinností na strane.

Podľa bodu 5 dodatku k zmluve o pripojení uzavretej medzi pr. predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 29.10.2007 v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1. písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. všeobecných podmienok alebo čl. 5 bod 5.2. písm. a/ až c/ všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM-karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto dodatku nezaniká právo podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinností, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.

Ustanovenie § 53 OZ upravuje pravidlá pre dohadovanie jednotlivých ustanovení zmlúv, ktorých jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Jeho obsah reaguje na skutočnosť, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatváral zmluvu s dodávateľom, teda s právnym predchodcom žalobcu, od ktorého dôvodne očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne so znalosťou ponúkaného tovaru služieb oproti spotrebiteľovi, čo zodpovedá zásade poctivého obchodného styku.

Ustanovenie § 53 ods. 4 OZ upravuje bližšie neurčitý okruh zmluvných podmienok v prípade spotrebiteľských zmlúv, ktoré sú pre svoj obsah v dôsledku nepoctivého zvýhodnenia dodávateľa na úkor spotrebiteľa neprijateľné a teda neplatné. Zákon určuje výraz - najmä, čo znamená, že nielen tie zmluvné podmienky, ktoré sú uvedené v odseku 4 sú neprijateľné. Za také sa považujú všetky zmluvné podmienky, ktoré spĺňajú podmienky uvedené v § 53 ods. 1, 2 OZ. V predmetnom zákonom ustanovení uvedené zmluvné podmienky nepredstavujú konečný výpočet neprijateľných podmienok a svojim obsahom iba vytvárajú približnú predstavu, aké zmluvné dojednania, zvýhodňujúce dodávateľov, nie sú pre svoj obsah prijateľné.

Všeobecné zmluvné podmienky sú všetky zmluvné podmienky formulované pre množstvo zmlúv, ktoré poskytuje jedna zmluvná strana druhej zmluvnej strane pri uzatvorení zmluvy. Nezáleží na tom, či ustanovenia tvoria navonok osobitnú súčasť zmluvy, alebo či sú prijaté od samotnej zmluvy, alebo formou dodatku zmluvu dopĺňajú, aký rozsah majú, ako sú napísané a akú formu má zmluva. Zmyslom a cieľom právnej úpravy je nepoužiť neprijateľnú zmluvnú podmienku a to najmä neuplatňovať nároky z nej vyplývajúce na súde a neprijímať plnenia z nej.

Zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník bola prebratá smernica rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (úradný vestník európskych spoločenstiev L095, 21/4/1993/str. 29 až 34). Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len, keď súd má právomoc hodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti, čiže určiť, či je podmienka nečestná. Iba takto je možné chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke.

Podľa čl. 3 ods. 1 uvedenej smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa § 3 ods. 2 smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové zhodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 smernice, príloha obsahu indikatívny a nevyčerpajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa prílohy smernice bodu 1 písm. e/, podmienkou, uvedenou v čl. 3 smernice je požiadavka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu.

Súd na základe vykonaných dôkazov vychádzal z toho, že medzi účastníkmi konania vznikol záväzkovo právny vzťah vyplývajúci v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. z uzavretej zmluvy o pripojení. Právu žalovanej na poskytovanie služieb podľa zmluvy pr. predchodcom žalobcu zodpovedala povinnosť žalovanej uhradiť cenu týchto služieb podľa cenníka, resp. cenu so zľavou. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou.

Žalobca si v tomto konaní uplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur s poukazom na ust. bodu 5 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 29.10.2007, teda, že žalovaná riadne a včas neuhradza ceny za poskytnuté služby, čím porušila svoje zmluvné povinnosti, na ktorých porušenie sa táto zmluvná sankcia viazala. Súd na základe vykonaného dokazovania uvádza, že zmluvné podmienky dohodnuté v dodatku k zmluve o pripojení body 1, 2 a 5 zo dňa 29.10.2007 spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Tieto podmienky neboli individuálne dojednané, čo vyplýva z niekoľkých desiatok sporov vedených na tunajšom súde, v ktorých vystupuje spoločnosť Slovak Telekom, a.s., teda pr. predchodca žalobcu ako žalobca a rámci ktorých uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Dodatky k zmlúvam o pripojení sa svojim obsahom líšia len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, teda pri zmluvách o pripojení, programu služieb, type mobilného telefónu, maximálnej kúpnej ceny telefónu, dobu viazanosti a výškou zmluvnej pokuty pri dodatkoch. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa uvedené údaje dopisujú.

Zmluvný vzťah vzniknutý medzi pr. predchodcami žalobcu a žalovanou na základe zmluvy o pripojení v znení dodatku zo dňa 29.10.2007 je vzťahom spotrebiteľským. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí nepríjemné zmluvné podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 smernice rady 93/13/EHS „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“. Z dodatku k zmluve o pripojení bod 5 vyplýva, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2. alebo v bode 3 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. všeobecných podmienok alebo čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ podmienok) a následného vypojenia SIM-karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 dodatku.

Súd má zato, že uvedené zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v dodatku k zmluve o pripojení spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V spotrebiteľskom vzťahu musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a osobitosť právneho úkonu so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľských zmlúv a v neposlednom rade so zreteľom na sankcionované nesplnenie povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy. V spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy by nemal byť príslušný alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Táto skutočnosť na prvý pohľad vyznieva v neprospech jedného účastníka zmluvy, pričom treba konštatovať, že pr. predchodca žalobcu ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. V tomto smere sa kladie veľký dôraz na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy a ktorý obsah spotrebiteľ nijako neovplyvňuje, aby bol dôsledný pri dojednávaní pri ďalších zmluvných dojednaniach, ako je zmluvná pokuta. Predovšetkým tým, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia zmluvy.

Za individuálnu zmluvnú podmienku nemožno považovať, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl.3 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS). Pr. predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Je zrejmé, že pr. predchodca žalobcu menil len výšku zmluvnej pokuty. Spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (vyberá si len službu, dobu viazanosti a mobilný telefón).

Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore smernice, keby sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Dodávateľ, teda žalobca tvrdenia, že by malo ísť o individuálnu dohodu medzi účastníkmi zmluvy nepreukázal.

Súd má zato, že dohoda o zmluvnej pokute oboch uvedených článkov dodatku k zmluve o pripojení je teda neplatná.

Súd preto zamietol žalobu, ktorou si žalobca uplatňoval zmluvnú pokutu, keďže táto je uplatňovaná na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Z tohto dôvodu žalobca ani nemá právo na uplatňované úroky z omeškania vo výške 9,50 % ročne od 6.4.2009 do zaplatenia.

Súd ďalej k tvrdeniam uvádzaným žalobcom vo vyjadrení zo dňa 16.7.2012, že pr. predchodca žalobcu poskytol žalovanému zľavnený telefón, resp. mu umožnil na základe dodatku k zmluve kúpu za ním určenú zníženú kúpnu cenu uvádza, že v danom prípade ide o marketingovú a obchodnú stratégiu na trhu mobilných operátorov, z ktorej má súd zato, že k predaju za takýchto podmienok pr. predchodca žalobcu nebol nijakým spôsobom donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie a to za účelom získania klientov. Teda z týchto dôvodov neobstojí ani tvrdenie žalobcu o preventívnej funkcii dojednanej zmluvnej pokuty a prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty. Čo sa týka žalobcom uvádzanej možnosti

žalovanej ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty výberom zmluvy bez kúpy akciového telefónu a v prípade kúpy výberom mobilného telefónu a výškou dotácie zo strany predchodcu žalobcu na kúpnu cenu súd uvádza, že z dodatku k zmluve o pripojení nevyplýva, že žalovaná pri kúpe bola oboznámená so skutočnou reálnou cenou mobilného telefónu a že žalovaná mala poskytnuté mobilné zariadenie uhradiť počas doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, ktoré nedodržala. Takéto dojednania sa nenachádzajú ani v zmluve, ani v dodatku, ani vo všeobecných podmienkach. Z týchto listín vyplýva povinnosť žalovanej platiť poplatok za vybraný paušál, nie sú tam žiadne ustanovenia o predaji telefónu na splátky počas doby viazanosti, dohodnuté mesačné splátky a aby dohodnuté mesačné splátky boli poplatkami za poskytnuté služby v rámci vybraného paušálu. K ďalším skutočnostiam uvádzaným žalobcom k primeranej zmluvnej pokute s odkazom na § 3a ods. 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. súd uvádza, že uvedené ustanovenie pojednáva o spotrebiteľských zmluvách, predmetom ktorých je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, čo v danej veci nie je splnené, nakoľko predmetom zmluvy medzi predchodcom žalobcu a žalovaným bolo poskytnutie dojednaných telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách a predaj takzvaného akciového mobilného telefónu. Taktiež má súd zato, že tvrdenie žalobcu, že v prípade nepriznania nároku celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej právny predchodcom žalobcu na nákup mobilného zariadenia, samo o sebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške dotácie.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., teda podľa zásady úspechu, na základe čoho žalovaná ako úspešný účastník má právo na náhradu účelne vynaložených trov na uplatnenie a bránenie svojho práva od neúspešného účastníka - žalobcu. Vzhľadom k tomu, že žalovaná si toto právo návrhom neuplatnila a z obsahu spisu nevyplýva, že žalovanej v tomto konaní vznikli preukázateľné trov, súd žalovanej náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 205a ods. 1 O.s.p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 205a ods. 2 O.s.p. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 251 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.